

LOU IN HET ZIEKENHUIS

Toelichting en alle activiteiten

LOU

IN HET ZIEKENHUIS

Kathleen Amant

Clavis

Colofon

Çavaria ontwikkelde dit didactisch materiaal in samenwerking met de AP hogeschool lerarenopleiding kleuteronderwijs

Het personage Lou komt voort uit een project op initiatief van de provincie Vlaams-Brabant

Verantwoordelijke uitgever:

Y. Aerts, Kammerstraat 22, 9000 Gent

Inhoud:

Kim Vancamp

Céline Van Noten

Kaj Poelman

Auteur:

Kim Vancamp

Céline Van Noten

Kaj Poelman

Vormgeving:

Virginie Soetaert

Illustraties:

Een deel van de afbeeldingen komt uit het boek Lou in het ziekenhuis van Kathleen Amant, uitgegeven door Clavis Uitgeverij en wordt met toestemming van de auteur en de uitgeverij gebruikt.

Kammerstraat 22, 9000 Gent
T 09-223 69 29 | F 09-223 58 21
info@cavaria.be | www.cavaria.be

Met bijzondere dank aan:

Meter Pascale, Kim en Céline, voor jullie creatieve ideeën en constructieve feedback.

Kathleen Amant, voor het vele en mooie tekenwerk

Alle leerkrachten en andere onderwijsprofessionals die hun steentje, groot of klein, bijdroegen.

Introductie

De boekenreeks Lou heeft als uitgangspunt dat diversiteit een evidentie is: iedereen is nu eenmaal anders. In alweer het 4e boek van Lou gaan we naar het ziekenhuis. Lou is gevallen met zijn fiets en zijn been doet pijn.

De ziekenwagen brengt hem naar het ziekenhuis. Naar het ziekenhuis gaan is een beetje spannend, ook voor Lou.

Ook in het ziekenhuis zien we diversiteit in elke gang en elke kamer.

Van verschillende beroepen tot patiënten en zorgvragen.

Dat zijn allemaal thema's die je kan aanhalen als je aan de slag gaat met de activiteiten die bij dit boekje horen.

Het boek Lou in het ziekenhuis (Kathleen Amant – Clavis Uitgeverij) is te koop in de boekhandel. In dit gratis educatief pakket vind je een pak ideeën en materiaal om met het boek aan de slag te gaan in de klas.

Veel plezier ermee!

Het onderwijsteam van çavaria (en Lou)

Inhoud

Deel 1: Vooraf

Diversiteit in het boek	5
Algemene richtlijnen en planning	7

Deel 2: Activiteiten

Activiteit 1: Verteltafel	10
Activiteit 2: Bij de dokter	11
Activiteit 3: Lichaamsdelen	13
Activiteit 4: Knutselen met gips	15
Activiteit 5: Bewegingsspel	17
Activiteit 6: Gevoelens	18
Activiteit 7: In het ziekenhuis	24

Diversiteit in het boek

Iedereen is anders. Het klinkt vanzelfsprekend, maar het is een hele klus om mensen in al hun diversiteit in een boekenreeks te stoppen zonder dat het belerend of een slecht verhaal wordt. Over de boeken van Lou wordt daarom lang nagedacht en stevig gediscussieerd binnen het ontwikkelingsteam. Om de rijkdom aan gelijkenissen en verschillen makkelijker uit het boek te halen, sommen we hier enkele invalshoeken van diversiteit op waarmee we tijdens de ontwikkeling van dit verhaal rekening hielden:

- Verschillende huidskleuren.
- Verschillende leeftijden.
- Verschillende gezinssamenstellingen.
- Verschillende kapsels, zowel voor jongens, meisjes als personages waarvan het geslacht niet duidelijk is.
- Verschillende karaktertrekken bij jongens en meisjes, zowel karaktertrekken die in onze samenleving eerder als typisch voor een bepaald geslacht gezien worden als karaktertrekken die als atypisch gezien worden.
- Kinderen met zowel als typisch als atypisch beschouwde uiterlijke kenmerken voor hun geslacht. Zo is er onder andere Victor, het kind met het rode haarspeldje (zie cover), een kind dat ook in de vorige boeken telkens een haarspeldje had.
- Verschillende lichaamsvormen en -groottes.
- Ledematen: de meeste mensen hebben 5 vingers aan elke hand, maar in de Lou-boeken heeft één personage maar 4 vingers aan de rechterhand (vind je wie?).
- Hulpmiddelen i.v.m. 'zien': geen – plakker op het oog – bril. (In de vorige Lou-boeken werd ook een blinde man met blindenstok afgebeeld.)
- Hulpmiddelen i.v.m. 'horen': hoorapparaatje
- Noodzakelijke hulpmiddelen i.v.m. voortbewegen: geen – rolstoel
- Verschillende gemoedstoestanden
- ...

Kruispuntdenken

Een invalshoek waarmee bij de ontwikkeling van Lou ook sterk rekening wordt gehouden, is kruispuntdenken ('intersectionaliteit'). Eenvoudig gesteld komt kruispuntdenken erop neer dat niemand alleen maar vrouw, blank, lesbisch of slechtziend is. Iedereen is een 'kruispunt' van geslacht, huidskleur, seksuele oriëntatie en een pak andere eigenschappen.

Die eigenschappen staan niet los van elkaar: of je blank of zwart bent, heeft een invloed op je vrouw zijn. Wie westerse prentenboeken analyseert, zal merken dat de 'kruispunten' van minder voorkomende eigenschappen vaak worden vergeten. Je vindt vast wel een kind met een hoorapparaat. Je vindt vast een niet-blank kind (tegenwoordig meer en meer). Maar vind je ook een zwart kind met een hoorapparaat? Een oudere vrouw die actief aan het werk is? Een zuiders type man die kleuteronderwijzer is?

Ook met deze kruispunten proberen we in de verhalen van Lou in de mate van het mogelijke rekening te houden, zonder dat het geforceerd, overdreven overkomt.

Algemene richtlijnen en planning

Doelgroep

Door de vele differentiatiemogelijkheden is dit pakket inzetbaar bij kleuters van 3 tot 6.

Activiteiten

In de lijn van de visie op planning, is het niet de bedoeling dat je netjes alle activiteiten in volgorde uitvoert. Sommige (delen van) activiteiten zullen te moeilijk of makkelijk zijn voor (een deel van) je kleuters. Maak een selectie op basis van wat je kleuters interesseert en welke doelen je zelf wil nastreven.

Een activiteit in dit educatief pakket is ook in de meeste gevallen niet opgevat als een afgebakend lesgeheel. Een activiteit in deze bundel bevat in de praktijk meestal ideeën voor verschillende activiteiten.

Kleine groepen

Afhankelijk van de praktische mogelijkheden, kan je vele activiteiten zowel met een grote groep (hele klas) als door kleine groepen kinderen laten uitvoeren. Het hoeft geen betoog dat het leerrendement bij het werken in kleine(re) groepen een stuk groter is. Wissel af tussen heterogene en homogene groepjes, afhankelijk van wat je het meest onderwijskrachtig lijkt.

Lou groeit

Uit de breinen van jou, collega's en onze kleuters komen vast nog andere geweldige ideeën voor activiteiten. Laten we samen voor Lou zorgen en hem laten groeien door deze ideeën met elkaar te delen. Stuur je vondst door naar onderwijs@cavaria.be. Als je in je werk tekeningen van Kathleen Amant gebruikt, vragen wij aan Kathleen toestemming om het materiaal te publiceren op onze website.

Bij deze doen we ook een warme oproep om niet op eigen initiatief materiaal op basis van de tekeningen uit dit educatief pakket of het boek te kopiëren of te verspreiden. Dat is naast bijzonder onrespectvol ten opzichte van de illustrator/auteur ook wettelijk verboden.

ACTIVITEITEN

Activiteit 1: Vertel Tafel

Ontwikkelingsdoelen

Nederlands: 1.2, 1.5, 2.1, 4.1

Benodigdheden

Personages uit het boek

- Lou
- De ambulanciers
- De verpleging
- De dokters (ook de slaapdokter...)
- Papa, vake en zijn zus
- Lou in een rolstoel
- De omstaanders

Tips

- Lamineer de figuurtjes. Zo gaan ze langer mee.
- Combineer met de figuurtjes uit 'Het huis van Lou'.

Meer informatie over het huis van Lou kan je vinden via de volgende link: <http://www.toys-teach.com/huis-van-lou.html>

Inhoud

1. Het verhaal van 'Lou in het ziekenhuis' kan met de figuurtjes worden nagespeeld.

Eerst kan de leerkracht het verhaal zelf naspelen. Je kan de kinderen aan de hand van vragen het verhaal laten navertellen.

Hierna kunnen de kleuters het verhaal zelf naspelen in bijvoorbeeld de leeshoek (met behulp van het boek en/of verhaallijnprenten).

2. Samen met de kleuters kan je er nog een klasgesprek over hebben.

Wie is er al naar het ziekenhuis geweest?

Wat moest je daar doen?

Wat deden de dokters?

Wie heeft er al eens een gips gehad?

...

Activiteit 2: Bij de dokter

Ontwikkelingsdoelen

Nederlands: 2.2, 2.3, 2.7, 2.10

Drama: 3.2, 3.3

Materiaal

Dokterspullen:

- Stethoscoop
- Doktersjas
- Hamertje
- Houten stokjes (voor de keel)
- ...

Rollenkaartjes:

Deze rollenkaartjes kan je zelf maken door een foto van een dokter, patiënt, verpleger op het internet te zoeken en uit te printen.

- De dokter
- De patiënt
- De verpleging
- De bezoeker

Inhoud

1. Huishoek, dokterspraktijk en ziekenhuishoek

De kleuters kiezen een rollenkaart. Er zijn 4 rollenkaarten namelijk dokter, verpleger, patiënt en bezoeker. Ze hangen de gekozen rolkaart om hun nek.

De kleuters weten nu wie welk personage is en kunnen het verhaal samen naspelen. Het is leuk als je hiervoor gebruik kan maken van echte materialen zoals een stethoscoop, doktersjas of andere accessoires.

Laat de kleuters daarna personages wisselen zodat iedereen elke rol kan uitproberen.

TIP:

Je kan ook zelf kaartjes maken met een klacht en een passende behandeling.
Bijvoorbeeld:

Huiduitslag = Zalf smeren

Gebroken arm = Arm inwikkelen

2. Vertelpantomime

De leerkracht vertelt het verhaal van Lou in het ziekenhuis. De kleuters beelden het verhaal uit. Ze doen dit individueel en spelen zo elk personage dat aan bod komt in het boek.

TIP:

Laat de kleuters een denkbeeldige bubbel rond zich vormen en laat ze eerst kleine dingen uitbeelden. Vb. een tijger.

Nadien kan je overschakelen naar het verhaal.

Het verhaal kan je opdelen in twee stukken:

1. tot aan het ziekenhuis;
2. in het ziekenhuis.

Activiteit 3: Lichaamsdelen

Ontwikkelingsdoelen

Nederlands: 2.5

Natuur: 1.2, 1.7

Materiaal door leerkracht te voorzien

- Insteekdobbelsteen
- Scherm en geluidsboxen
- Prenten van lichaamsdelen
- Liedje: 'mijn lijf' (www.youtube.com/watch?v=c5AIRXUdPXY)

Inhoud

1. Vraag aan de kleuters waar Lou pijn heeft. In het geval van Lou is dat zijn been. Je kan nog enkele andere vragen stellen zoals:

- Wie heeft er al eens zijn been pijn gedaan?
- Wanneer heb jij je voor het laatst pijn gedaan?
- ...

2. Vraag aan de kleuters of ze nog andere delen van hun lichaam kunnen opnoemen.

Gebruik hiervoor eventueel prenten van lichaamsdelen om ze op weg te helpen.

3. Toon het liedje 'mijn lijf' en laat de kleuters meebewegen met het liedje.

Dit is een ideale bewegingsactiviteit die je tussendoor kan blijven gebruiken.

4. De dokter zegt'

De meester of juf is nu een dokter. Als je een doktersjas in je klas hebt hangen doe deze dan aan. Als de dokter een lichaamsdeel zegt, moeten de kleuters dit lichaamsdeel bewegen.

5. Lichaamsdobbelsteen

Je neemt een insteekdobbelsteen en je steekt er verschillende foto's van lichaamsdelen in. Het lichaamsdeel dat na het rollen van de dobbelsteen bovenaan ligt, benoemen de kleuters en duiden ze aan bij zichzelf of hun buur.

TIP:

Je kan deze activiteit gemakkelijker en moeilijker maken door minder voor de hand liggende lichaamsdelen toe te voegen of juist weg te laten.

Gemakkelijke lichaamsdelen:

- Hand, voet, buik, rug, hoofd, arm, been, ...
- Vinger, teen, scheenbeen, bovenbeen, onderarm, ruggenwervel, sleutelbeen, kleine teen, ...

Activiteit 4: Knutselen met gips

Ontwikkelingsdoelen

Beeld: 1.2, 1.3, 1.5

Materiaal door leerkracht te voorzien

- Gipsverband
- Water
- Vaseline
- Verf
- Borstels
- Voorbeeldgips met lijnen in verschillende kleuren

Inhoud

Toon de laatste prent van het boek waarin Lou in een rolstoel het ziekenhuis mag verlaten. Stel hierbij enkele vragen.

Bijvoorbeeld: Wie weet er wat Lou rond zijn been heeft? Wie heeft er al eens gips rond zijn been of arm gehad?

TIP

Als je zelf nog nooit met gips hebt gewerkt, probeer het dan eerst zelf uit voordat je met gips in de klas gaat werken.

Experimenteren met gips

1. Experimenteren

De kleuters voelen eerst aan de droge gips, de natte gips en de gedroogde gips. Laat ze experimenteren door verschillende vormen natte gips op een papier te laten drogen.

2. Gipsen

Als je ervaring hebt met het gipsverband dan kan je in groepjes elkaars hand gipsen.

3. Schilderen

De kleuters gaan hun gips schilderen. Ze mogen zelf kiezen met welke kleuren ze dit doen. Ze kunnen hierbij het experimenteerwerk met lijnen gebruiken.

TIP

De leerkracht kan een voorbeeldgips maken. Deze kan je dan beschilderen met verschillende kleuren.

Activiteit 5: bewegingsspel

Ontwikkelingsdoelen

Beweging: 1.3, 1.5, 1.7, 1.14, 1.30, 1.34, 1.35, 1.37, 3.1

Materiaal

Pittenzakjes

Inhoud

Tijdens de turnles kan je de kinderen kennis laten maken met probleemstellingen zoals 'Wat als je maar één been hebt' of 'Wat als je geen handen hebt, hoe ga je dan een pittenzakje dragen'.

1. Estafette

Verdeel de kleuters in gelijke groepen. Telkens wanneer de kleuters rond de kegel lopen krijgen ze een nieuwe probleemstelling. De kleuters moeten dan zelf naar een oplossing zoeken om hun pittenzakje te dragen.

Probleemstellingen:

- Je hebt maar één hand/voet
- Je hebt geen handen/voeten
- Je kan niets zien
- Je kan niet stappen
- ...

TIP

Indien mogelijk kan je gebruik maken van krukken, een rolstoel... Activiteit 6: gevoelens

Activiteit 6: gevoelens

Ontwikkelingsdoelen

Nederlands: 2.3, 2.10, 2.12

Mens en Maatschappij: 1.1, 1.5

Bijlagen

Prenten van Lou met gevoelens:

- Bang
- Boos
- Verdrietig
- Blij

Inhoud

In de bijlage van deze activiteit vind je Lou afgebeeld met 4 basisemoties: boos, bang, blij en verdrietig. Met deze 4 afbeeldingen heb je heel wat mogelijkheden om te werken rond emoties.

Bijvoorbeeld:

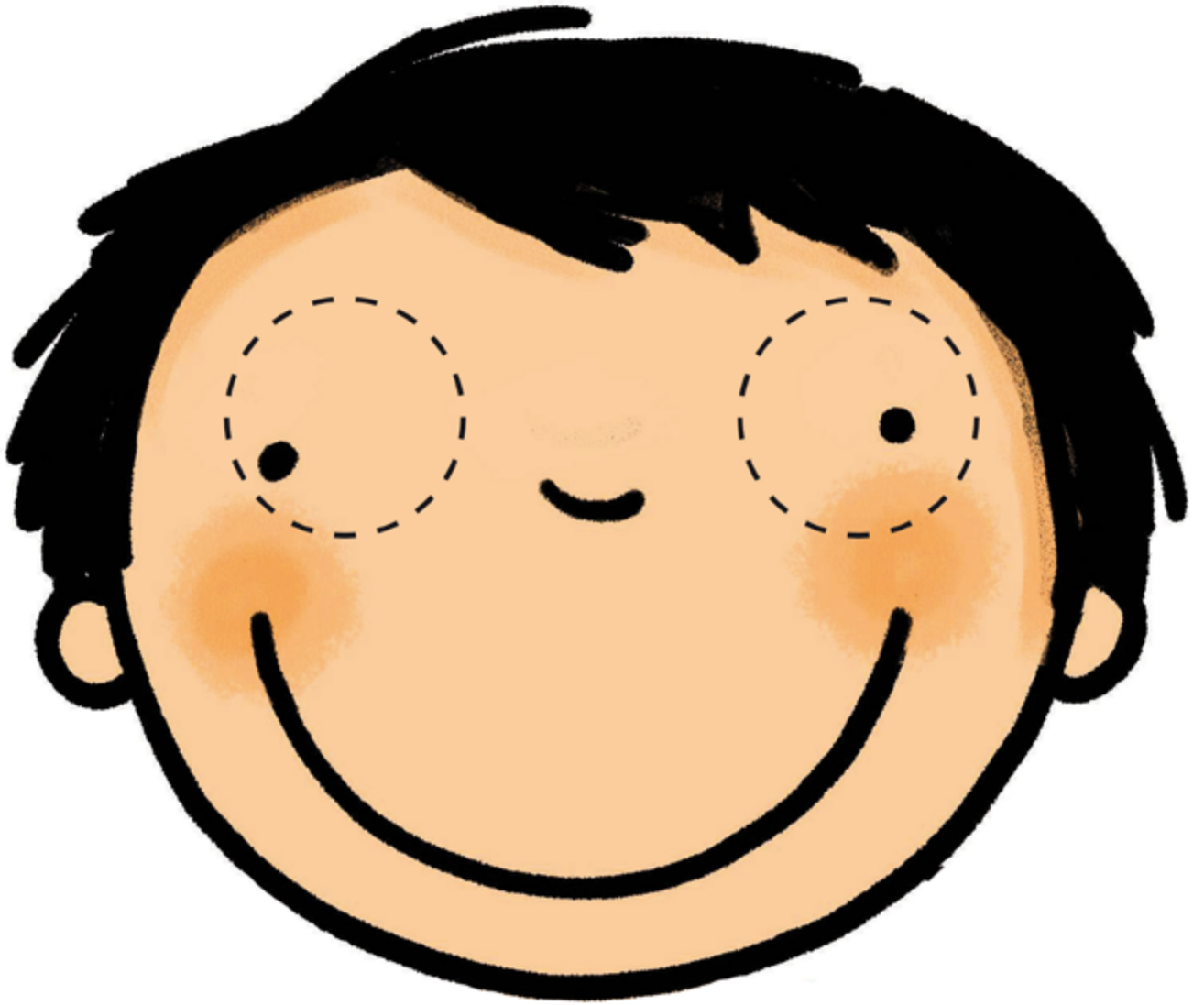
1. Hou een kringgesprek rond de verschillende gevoelens.

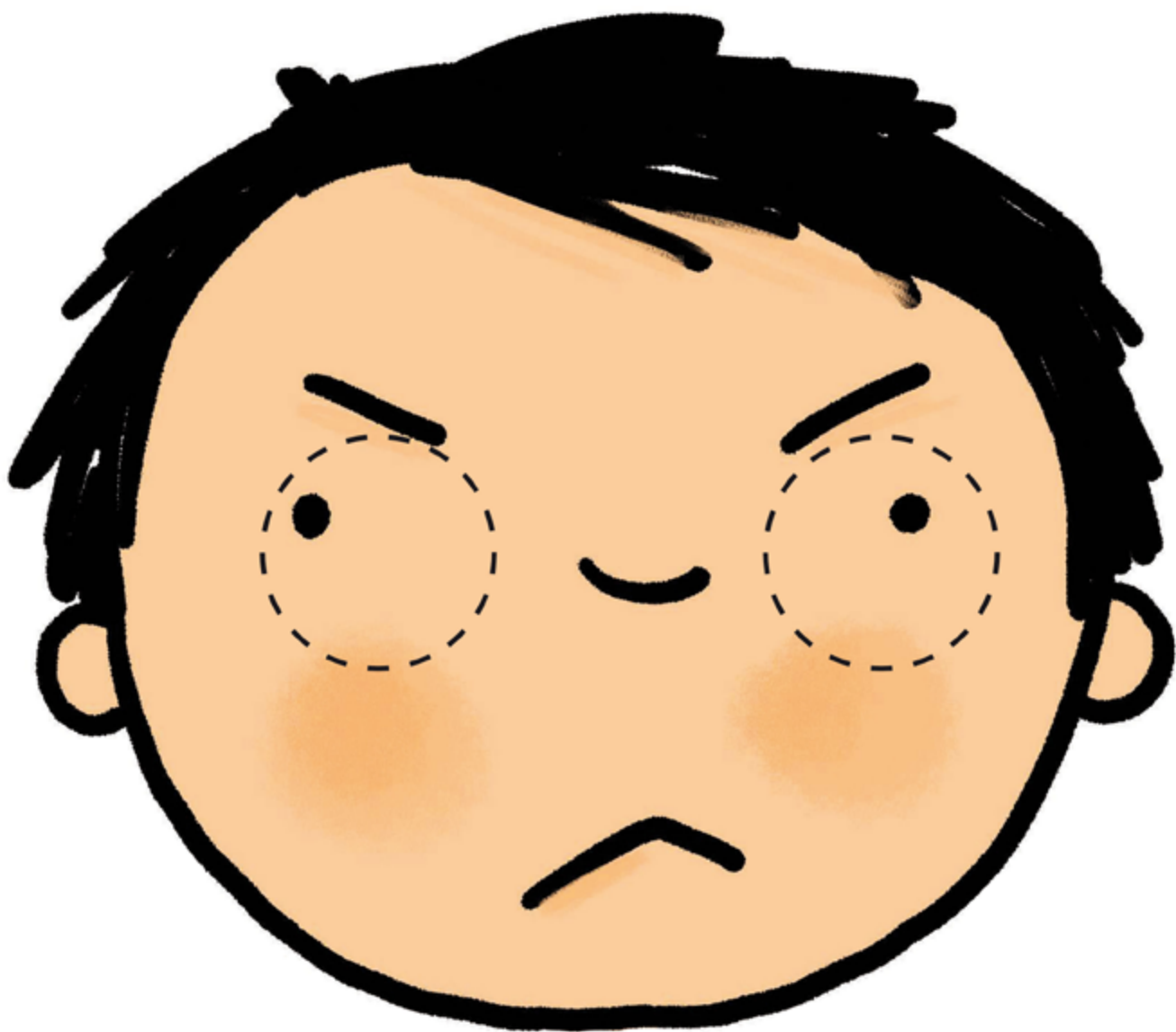
- Hoe kan je zien wanneer iemand bang/verdrietig/boos/blij is? Op welke prent is Lou boos? Op welke prent is hij blij?
- Waar word jij boos van?
- Wat maakt je blij?
- Wat kan je troosten als je verdrietig bent?
- ...

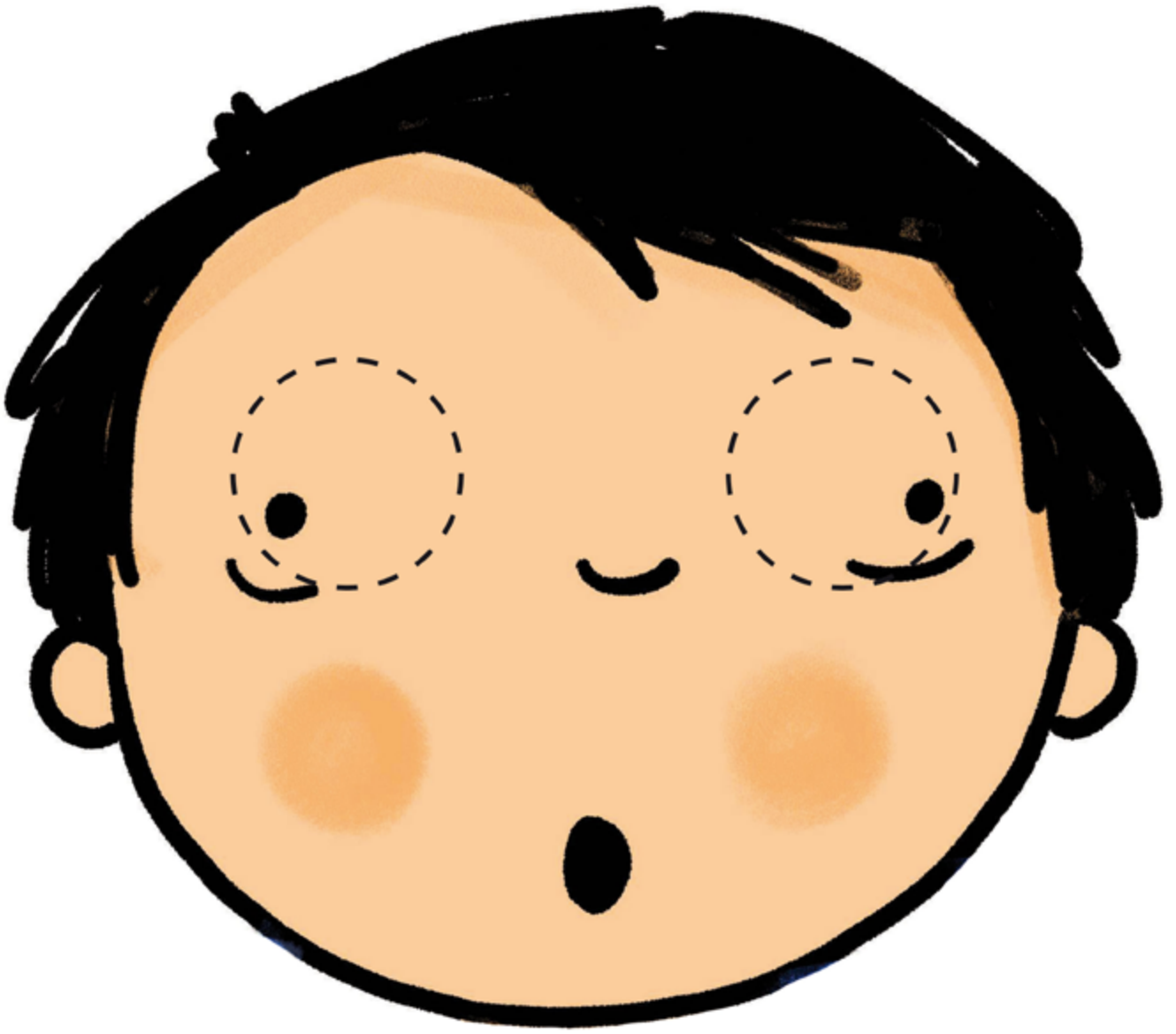
2. Gevoelensmaskers

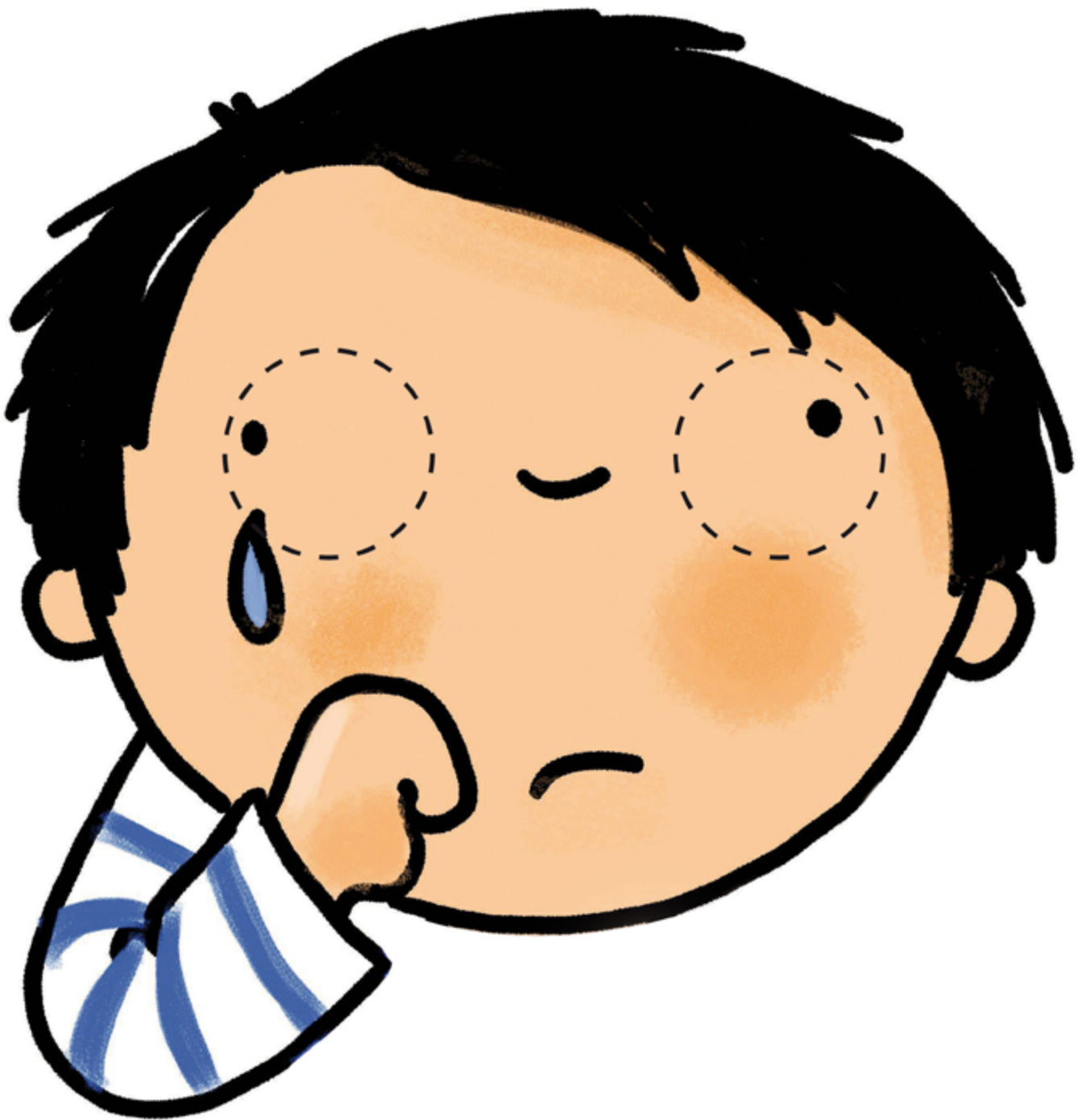
In de huishoek, dokterspraktijk of ziekenhuishoek kan je de gevoelensmaskers van de Lou personages leggen. Zo kunnen de kleuters verder met de gevoelens spelen tijdens een rollenspel.

Activiteit 7: In het ziekenhuis

Ontwikkelingsdoelen:

Nederlands: 2.10

Natuur: 1.9, 1.11, 1.12

Techniek: 2.3, 2.8, 2.9

Mens en maatschappij: 1.5, 2.1

Materiaal door leerkracht te voorzien:

Een scherm en geluidsboxen.

Een (oude) knuffel (die gebruikt mag worden voor de operatie).

Operatiespullen:

- Een masker voor de verdoving
- Een schort voor de patiënt
- Een schort voor de dokter
- Een mondmasker
- Een hoofdkapje
- Een plastic naald
- Windels
- Pleisters
- Watjes
- Kompressen

Inhoud

Toon de kleuters een filmpje over hoe een opname, een operatie en een ontslag uit het ziekenhuis verloopt.

azdamiaan.be/nl/kinderwebsite/een-dagje-blijven/een-operatie

De huishoek in de klas kan functioneren als ziekenhuis. En de poppen of knuffels zijn patiënten. De kleuters kunnen de poppen en knuffels behandelen en verzorgen zoals in het filmpje over het ziekenhuis.

De knuffels kunnen een verband krijgen, de pop een pleister. Laat de kleuters maar fantaseren over hoe ze de knuffels en poppen kunnen beter maken.

Wil je nog meer doen? Richt dan meerdere hoeken in als ziekenhuis. Een wachtkamer, een slaapzaal en een behandelingsruimte. Laat de kleuters verschillende rollen opnemen in het 'ziekenhuis'.

Ken je de vorige boeken van Lou al?

Je vindt deze boeken in de boekhandel. Bij alle boeken vind je uitgebreid en volledig gratis educatief materiaal op schooluitdekast.be.

Het boek *Lou op weg naar school* kan je ook kopen in een verzendpakket met tal van extra's.

Het verzendpakket bestaat uit volgende elementen:

- het eerste boek uit de Lou-reeks: 'Lou op weg naar school'
- een vertelplatenset (kamishibai)
- een multi-inzetbaar memoryspel
- een plattegrond met bijhorende huizen van de buurt waar Lou woont
- een prentenset diverse gezinnen
- drie puzzels van 9, 20 en 30 stukken
- een fotoset beroepen

Bestellen kan via shop.cavaria.be